

रंगेली नगरपालिका

१ नं. प्रदेश, मोरङ

रंगेली नगरपालिकाको राजपत्र

रंगेली नगरपालिकाबाट प्रकाशित

खण्ड : ५ संख्या : १ मिति : २०७८/०३/०६

भाग-२

नेपालको संविधानको धारा २२६ बमोजिम तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ बमोजिम नगरसभाले बनाएको यो ऐन सर्वसाधारणको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७८

स्थानीय सरकारसञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी रंगेली नगरकार्यपालिकाको मिति २०७८/०३/०४ को बैठकले यो कार्यविधि स्वीकृत गरि लागू गरेको छ।

(१) संक्षिप्त नाम प्रारम्भ : १. यो कार्यविधिको नाम “लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष नियमावली” २०७८ रहेको छ।

२. यो कार्यविधि तुरन्त प्रारम्भ हुनेछ।

(२) परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :

(क) “नगरपालिका भन्नाले रंगेलीनगरपालिका सम्झनु पर्छ।”

(ख) “कोष भन्नाले नियम ३ बमोजिमको लैङ्गिक हिंसा निवारण कोषलाई सम्झनुपर्छ।”

(ग) “पीडित भन्नाले लैङ्गिक हिंसाबाट पीडित वा प्रभावित व्यक्ति सम्झनुपर्छ।”

(ग) १ “स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समिति भन्नाले नियम ७ बमोजिम स्थानीय तहमा गठन हुने स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समिति सम्झनु पर्छ।”

(घ) “कार्यालय ” भन्नाले रंगेली नगरपालिकाको कार्यालय सम्झनु पर्छ।”

(ङ) “लैङ्गिक हिंसा” भन्नाले कार्यस्थलमा हुने यौनजन्य दुर्व्यवहार, सामाजिक कुरीतिजन्य व्यवहार लगायत लैङ्गिक हिंसा सम्झनुपर्छ।

(३) (क) स्थानीय लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष :

(१) रंगेली नगरपालिकाबाट लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष नामको एक कोषको स्थापना गरिने छ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको कोषमा रहेको रकम सम्बन्धित स्थानीय तहले नियम ५को (१) बमोजिमको कामको लागि मात्र प्रयोग गर्नु पर्नेछ।

(४) कोषको स्थापना : (१) लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष नामको एक कोष स्थापना गरिएको छ।

(२) कोषमा देहाय बमोजिमका रकमहरू रहनेछन् :

(क) नेपाल सरकारबाट प्राप्त रकम,

(ख) प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकम,

(ग) नगरपालिका बाट प्राप्त हुने रकम,

(घ) विदेशी व्यक्ति, अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्था वा सरकारले वार्षिक रुपमा गर्ने खर्चको केन्द्र सरकारले तोके बमोजिमको रकम,

(ङ) स्वदेशी व्यक्ति, वासंघ संस्थाबाट प्राप्त रकम,

(च) अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम,

(४)कोषमा रकम जम्मा गर्ने :- महिला तथा बालबालिकाको हक हितको क्षेत्रमा रंगेली नगरपालिका भित्र कार्यरत गैर सरकारी संस्थाले वार्षिक रूपमा गर्ने खर्चको रंगेली नगरपालिकाले तोके बमोजिमको प्रतिशत बराबरको रकम नघटाई कोषमा जम्मा गर्नु पर्ने छ ।

(५)कोषको उपयोग : (१) कोषको रकम देहायको कामको लागि पीडितलाई उपलब्ध गराउन उपयोग गरिनेछ

(क) तत्काल उद्धार गर्न,

(ख) औषधि उपचार गर्न,

(ख १) राहत प्रदान गर्ने तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने ।

(ग) कानूनी सहायता, मनोवैज्ञानिक उपचार तथा मनोविमर्श प्रदान गर्न ।

(घ) कुनै व्यवसाय वा स्वरोजगार गर्नको लागि बीउ पूँजी (सिड मनि) को रूपमा प्रदान गर्न ,

(ङ) पुर्नस्थापना गराउन

“(ड१)लैङ्गिक हिंसा र यौनजन्य दुर्व्यवहारको कसूरबाट पीडितले प्रचलित कानून बमोजिम प्राप्त गर्नुपर्ने क्षतिपूर्ति त्यस्तो कसूरदारको कुनै सम्पति नभएको कारणबाट प्राप्त गर्न नसक्ने देखिई अदालतको आदेश बमोजिमको रकम पीडितलाई क्षतिपूर्ति स्वरुप भराउन लेखी आएमा त्यस्तो क्षतिपूर्तिदिन,

(च)पीडितको लागि सञ्चालक समितिले तोके बमोजिमको अन्य काममा ।

(२) उपनियम (१)मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि सञ्चालक समितिले लैङ्गिक हिंसाबाट पीडित बालबालिका तथा किशोर किशोरी वा लैङ्गिक हिंसाबाट प्रभावित भई लागू पदार्थको दुर्व्यसनमा फसेका वा सडकमा आएका व्यक्तिलाई प्राथमिकता दिई कोषको रकम खर्च गर्न सक्ने छ ।

“(३) उपनियम (१) बमोजिम कोषको उपयोगको लागि रंगेली नगरपालिकाले आवश्यकता अनुसार कार्यविधि बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।”

(६)कोषको रकम अन्य काममा उपयोग गर्न नसकिने : (१) कोषको रकम नियम ५ मा लेखि बाहेकको अन्य कार्यमा उपयोग गर्न सकिने छैन ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि सञ्चालक समितिको सचिवालय तथा बैठक सञ्चालन गर्न लाग्ने खर्चको लागि कोषको रकम उपयोग गर्न सकिनेछ ।

(७) स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समिति :

१. पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने कामको समेतको लागि तत्काल उद्धार तथा राहत समिति रहनेछ ।

२. स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिको गठन देहाय बमोजिम रहनेछ :

नगर प्रमुख रंगेली नगरपालिका - सल्लाहकार

(क) नगर उपप्रमुख रंगेलीनगरपालिका - संयोजक

(ख) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रंगेली नगरपालिका - सदस्य

(ग) प्रमुख इलाका प्रहरी कार्यालय रंगेली - सदस्य

(घ) प्रमुख कानून शाखा रंगेलीनगरपालिका - सदस्य

(ङ) लैङ्गिक हिंसा निवारणको क्षेत्रमा काम गर्ने संस्थाको तर्फबाट १ जना - सदस्य

(च) प्रमुख महिला तथा बालबालिकाशाखा , रंगेली नगरपालिका - सदस्य सचिव

३. उपनियम (२) को खण्ड (ङ) बमोजिमको सदस्यको पदावधि २ वर्षको हुनेछ ।

४. स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिको सचिवालय रंगेली नगरपालिकाको महिला तथा बालबालिका शाखामा

हुनेछ ।

५. स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि सो समितिले आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

६. उपनियम (१) बमोजिमको समितिले केन्द्रीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिसँग समन्वय गरी काम गर्नु पर्नेछ ।

(द) स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिको काम कर्तव्य अधिकार : स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिको काम कर्तव्य अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) लैङ्गिक हिंसा निवारणको सम्बन्धमा नेपाल सरकार प्रदेश सरकार र नगरपालिका बाट

स्वीकृत नीति योजना तथा कार्यक्रमको लागि कोषको रकम प्रयोग गर्ने ।

(ख) पीडितलाई तत्काल उद्धार तथा राहत आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने ।

(ग) लैङ्गिक हिंसा निवारण कोषमा रकम थप वा जम्मा गर्न आवश्यक पहल गर्ने ।

(घ) तत्काल उद्धार तथा राहत र आर्थिक सहयोगको सदुपयोग भए वा नभएको सम्बन्धमा अनुगमन गर्ने

गराउने ।

(ड)रंगेली नगरपालिकामा लैङ्गिक हिंसा निवारणको क्षेत्रमा कार्यरत विभिन्न सघं, संस्था तथा निकायहरु बीच समन्वय गर्ने,

(च)लैङ्गिक हिंसाहुन नदिनको लागि स्थानीय स्तरमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

(छ) कोष वृद्धिको लागि स्रोतको खोजि गर्ने ।

(ज) लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी अन्य काम गर्ने गराउने ।

(९) राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने रकमको हद र आधार :

१)यस नियमावली बमोजिम पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउँदा देहायको आधारमा देहायको रकममा नबढ्ने गरी उपलब्ध गराइनेछ :-

(क) पीडितलाई तत्काल उद्धार गर्नु पर्ने भएमा सवारी साधन प्रयोग गर्नु पर्ने भए सार्वजनिक सवारी साधनवाट यात्रा गर्दा लाग्ने भाडा रकम, खान खर्च वापत प्रतिदिन तीन सय रुपैयाँर बास बस्नु पर्ने भए सो वापत छुट्टै रकम दिनुपर्ने भएमा प्रतिदिन पाँच सय रुपैयाँको दरले बढीमा तीन हजार पाँच सय रुपैयाँ,

(ख) पीडितलाई अस्पतालमा भर्ना गरी औषधी उपचार गर्नु पर्ने भएमा, अस्पताल आउँदा जाँदा सवारी साधन प्रयोग गर्नु पर्ने भए सार्वजनिक सवारी साधन प्रयोग गर्दा लाग्ने भाडा रकम, खाना खर्च वापत प्रतिदिनतीन सय रुपैयाँ, अस्पतालमा बस्ने व्यवस्था नभई बाहिर बस्नु परेमाबढीमा पाँच दिनको बसोबास खर्च वापत प्रतिदिन पाँच सय रुपैयाँ र उपचार खर्च समेत गरी बढीमा छ हजार रुपैयाँमा नबढ्ने गरी लागेको यथार्थ खर्च र पीडितसँग आश्रित बालबच्चा भए त्यस्त बालबच्चाका लागि सोही दरमा खाना खर्च

(ग) कानूनी सहायता, मनोवैज्ञानिक उपचार वा मनोविमर्शका लागि दुई हजार पाँच सय रुपैयाँनबढ्ने गरी

लागेको यथार्थ खर्च,

(घ) कुनै व्यवसाय गर्नका लागि बीउ पूँजीको रुपमा वस्तुगत नगद अनुदान समेत गरी बढीमा बिस हजार रुपैयाँ,

(ड)पुनस्थापनाको लागि बढीमा दुई हजार पाँचसय रुपैयाँ,

(च) सञ्चालक समितिलेतोके बमोजिमको अन्य कामको लागि कामको प्रकृति हेरी बढीमा पाँच हजार

रुपैयाँ,

(छ) रंगेलीनगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि अनुसार हुनेछ ।

(१०) राहत तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न निवेदन दिनुपर्ने : (१) यस नियमावली बमोजिम राहत तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न चाहने पीडित वा सरोकारवाला व्यक्तिले राहत तथा आर्थिक सहयोग पाउनु पर्ने मनासिव कारण खुलाई स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिमा अनुसुची १ बमोजिम निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त भएको निवेदन जाँचबुझ गर्दा पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग गर्नुपर्ने

देखिएमा स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिले नियम ९ को अधिनमा रही पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने छ ।

(११) तत्काल रकम उपलब्ध गराउन सक्ने :

(१) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरालेखिएको भए तापनि जलाईएको, एसिड प्रयोग गरी वा छुर्की वा त्यस्तो पदार्थले पोलेको लगायतका गम्भीर प्रकृतिका घटनाका पीडितलाई उद्धार, औषधी उपचार, पुनर्स्थापना वा राहत लगायतको प्रयोजनको लागि तत्काल आर्थिक सहयोग प्रदान नगरेमा गम्भीर मानवीय क्षती हुने देखिएमा र सञ्चालक समितिको तत्काल बैठक बस्ने

अवस्था नरहेमा सञ्चालक समितिको अध्यक्षले आवश्यकता र औचित्यताका आधारमा मनासिव रकम कोषबाट पीडितलाई उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अवस्था परी सञ्चालक समितिको अध्यक्षबाट पीडितलाई रकम उपलब्ध गराइएकोमा त्यसरी रकम उपलब्ध गराईपछि बस्ने सञ्चालक समितिको बैठकबाट सो विषयको अनुमोदन गराउनु पर्ने छ ।

(१२) छुट्टै खाता खोल्नुपर्ने :

(क) (१) स्थानीय तहले नियम ७ बमोजिम प्राप्त भएको रकम स्थानीय लैङ्गिक हिंसा निवारण कोषको नाममा कुनै ..... बैङ्कमा छुट्टै खाता खोल्न जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको खातको सञ्चालक प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र लेखामा काम गर्ने मुख्य कर्मचारीको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।

(१३) कोषको लेखा र लेखा परीक्षण :

- (१) कोषको आय व्ययको लेखा प्रचलित कानून बमोजिम राखिनेछ ।
- (२) कोषको लेखा परीक्षण महालेखा परीक्षकबाट हुनेछ ।
- (१४) आवर्तित (रिभल्भिड) कोष : यो कोष आवर्तित (रिभल्भिड)कोषको रूपमा रहनेछ ।
- (१५) प्रतिवेदन पेश गर्ने : (१) स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिले सो समितिबाट भए गरेका काम कारवाहीको वार्षिक प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिनाभित्र नगरपालिकाको कार्यपालिकामा पठाउनु पर्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिमको कार्यपालिकाले नगरपालिकाको कार्यालय माफर्त प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्न सक्नेछ ।
- (१६) बैठक भत्ता : समितिका अध्यक्ष वा सदस्यले सो समितिको बैठकमा भाग लिए बापत तोके बमोजिमको रकम बैठक भत्ता बापत पाउनेछन् ।
- (१७) निर्देशन दिन सक्ने : (१) नगरपालिकाले समितिको काम कारवाहीको सम्बन्धमा सो समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।
- (१८) अनुसूचि संशोधन : नगरपालिकाले आश्यकता अनुसार स्थानीय राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी अनुसूचिमा संशोधन वा थपघट गर्न सक्नेछ ।

अनुसूचि १

(नियम ११को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

विषय : सहयोग उपलब्ध गराई पाउँ ।

श्री अध्यक्षज्यू,

स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समिति .....

म .....मा बस्ने वर्ष..... को ..... मिति ..... मा

लैङ्गिक हिंसा बाट पीडित भएको छु । मेरो आर्थिक स्तर ज्यादै कमजोर रहेको छ । म उपर लैङ्गिक हिंसा
..... भएको कारणले मेरो मानसिक /शारीरिक/समाजिक अवस्था कमजोर भई अशक्त अवस्थामा
रहेको हुनाले मलाई औषधी उपचार /कानूनी सहायता एवं परामर्श /उद्धार/मनोविमर्श/
स्वरोजगार/पुर्नस्थापना/अन्य ..... कामको लागी सहयोगको आवश्यकता परेको हुदाँ स्थानीय
लैङ्गिक हिंसा निवारण कोषबाट नियमानुसार सहयोग रकम उपलब्ध गराई दिनु हुन यो निवेदन पेश गरेको
छु ।

निवेदकको

नाम थर .....

ठेगाना .....

दस्तखत .....

मिति .....

आज्ञाले,
टोम प्रसाद सुवेदी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत